

Veldkeuringen 2021

R.T. Houtman

In 2021 werden zeven gewassen door de keuringscommissie van de Koninklijke Vereniging voor Boskoopse Culturen met de KVBC-Award bekroond. Zoals gebruikelijk kregen de inzenders van deze planten, al naar gelang de kwaliteit van de nieuwe cultivars, medaillecertificaten in brons, zilver of goud.

SUMMARY

In *Dendroflora* Nr. 56, the Dutch trials report on *Physocarpus* was published. This trial was part of a Euro-trial. Now that the participating countries have finalized their results, this second article summarises these results.

Over the last 30 years, few ornamentals have increased in popularity as fast as *Physocarpus* (Ninebark). These shrubs are known for their coloured foliage, abundant (but short) flowering, colourful fruit and peeling bark. They have proven to be extremely winterhardy. Over 40 cultivars have been introduced during the last three decades, warranting a Euro-trial.

All plants for this Euro-trial were propagated in summer 2015, at the Darthuizer Nursery in The Netherlands. In autumn 2016 the young plants were planted out for assessment in Austria (Vienna), Finland (Oulu), France (Roville-aux-Chênes), Germany (Ellerhoop-Thiensen and Freising), Ireland (Piltown), Netherlands (Boskoop) and the United Kingdom (Wisley).

The actual trials took place in 2018, 2019, 2020 and 2021. In 2021 all participating countries had finalized their results. The overall highest rated cultivar is *P. opulifolius* 'Tuilad' (LADY IN RED), followed by 'Mindia' (DIABLE D'OR / COPPERTINA) and 'Andre'. 'Chameleon' and 'Gelesq' (RED ESQUIRE) received the overall lowest ratings. *P. capitatus* 'Tilden Park' is the only cultivar awarded an 's' ("for special purposes") in three countries. This cultivar is incomparable with the other cultivars and is almost exclusively used as a ground cover in amenity plantings.

The author discusses the conclusions of the Euro-trial of *Physocarpus* and compares the differences between the results in the participating countries.

Scorekaart

De KVBC-Awards worden toegekend na veldkeuring van nieuwe cultivars. Bij het keuren wordt gebruik gemaakt van een scorekaart. Aan de hand van vooraf vastgestelde criteria geeft de scorekaart een compleet beeld van de eigenschappen van de plant. Deze criteria zijn, naast de algemene indruk: plantvorm en groei, blad (kwaliteit, kleur en sierwaarde), bloei (bloeirijkheid, bloeiduur, schonen/sierwaarde bij uitbloeien en de sierwaarde van de bloemen zelf), ziektebestendigheid, en toepassingsmogelijkheden. Afhankelijk van de te keuren plant worden criteria toegevoegd. Uiteraard discussieert de keuringscommissie over de plant aan de hand van de criteria op de scorekaart. De conclusies worden, naast de cijfermatige score, in het rapport opgenomen. Op basis van de gemiddelde score van de criteria kan een KVBC-Award worden toegekend in brons, zilver of goud. Tijdens veldkeuringen kan de keuringscommissie de plant op meerdere momenten per jaar – of jaren – beoordelen. In 2021 werden zeven cultivars bekroond met een KVBC-Award:

Cortaderia selloana 'Day2' (TINY PAMPA GOLD)
KVBC-Award Zilver

WINNER: Daylight Boomkwekerij V.O.F.,
Boskoop, 2018
INZENDER: Van Vliet New Plants BV, Stroe

GROEIWIJZE: polvormig, loofhoogte circa 60 cm,
bloeihogte circa 70 cm. Vormt opvallend veel
nieuwe scheuten.

BLADEREN: lijnvormig, gemiddeld goetvormig,
40-60 cm lang en circa 0,6-0,8 cm breed,
bovenzijde middengroen (N138B) met smalle
geelgroene tot grijsgele randen en lengtestrepen
(151A, 154A/B en 160C). Onderzijde donkerder
groen (N137C) met smalle geelgroene tot grijsgele
randen en lengtestrepen (153D en 160B/C).
BLOEIWIJZE: in opstaande pluimen, 15-25 cm lang,
donker crèmekleurig tot crèmebruin. Bloeitijd
eind augustus-begin november.

'Day2' ontstond als mutant in de in 2020 na
veldkeuring met een KVBC-Award Goud
bekroonde 'Day 1' (TINY PAMPA). 'Day2' heeft
dan ook dezelfde zeer gedrongen groeiwijze,

Cortaderia selloana 'Day2' (TINY PAMPA GOLD)
(FOTO: RH)

vormt eveneens -verhoudingsgewijs- veel nieuwe scheuten en veel bloempluimen. In de tweede helft van de zomer, verschijnen de eerste bloempluimen en de plant bloeit door tot begin november. De bloempluimen steken maar weinig boven het blad uit en de smalle bladpunten zijn dan ook steeds zichtbaar tussen de pluimen. Een klein nadeel kan zijn dat de bloempluimen, terwijl ze nog in de schede zitten, beschadigen tijdens zeer warm en zonnig weer. Ze zullen dan (licht) beschadigd zijn als ze bloeien. Ook is het contrast tussen de bonte bladeren en licht crèmebruine bloempluimen minder fraai dan bij de groenbladige 'Day1'. Wel is 'Day2' een goede aanvulling in het sortiment laaggroeiende Cortaderia. Net als 'Day1' heeft de plant een compacte en lage groeiwijze, vormt veel jonge scheuten en bloeit zeer rijk over een lange periode in de nazomer en herfst. 'Day2' voegt hier bont blad aan toe. De plant is breed toepasbaar in potten, tuinen en openbaar groen.

***Hydrangea paniculata* 'Breg14' (POLESTAR)**
KVBC-Award Goud

WINNER: A.J. Bregman, Benthuisen, 2016
INZENDER: Breederplants VOF, Gouda

GROEIWIJZE: breed opgaand, circa 1,25 m hoog en breed.

BLADEREN: eirond, top kort toegespitst, voet kort wigvormig, rand gezaagd, 5-9 cm lang en 3,5-5 cm breed, donkergroen.

BLOEIWIJZE: afgeplat breed pluimvormig, tot

Hydrangea paniculata 'Breg14' (POLESTAR)
(FOTO: BP)

circa 10 cm lang en duidelijk breder, steriele (lok) bloemen en fertiele bloemen beide zichtbaar. BLOEMEN: steriele bloemen tot circa 4,5 cm groot; met 4, soms 3 kelkbladen, breed eirond, bij openen licht geelgroen (145B), vervolgens crèmegeen tot groenwit (145D tot 157A/D) en bij uitbloeien licht purperroze. Bloeitijd juni-eind september.

Deze zeer compact groeiende cultivar van *H. paniculata* valt op door de rijke bloei en de opvallend afgeplatte, brede bloeiwijzen. Dit zijn beide invloeden van *H. paniculata* 'Dharuma', één van de kruisingsouders van 'Breg14'. Ook de vroeg in het seizoen startende bloei is een eigenschap van 'Dharuma'. Omstreeks begin juni openen de eerste bloemen. De brede, afgeplatte pluimen bestaan uit fertiele- en steriele bloemen. De steriele bloemen hebben vrij ronde bloemblaadjes, wat in hoge mate bijdraagt aan de typische uitstraling van de bloeiende planten. Bij openen zijn ze licht geelgroen en in volle bloei crèmegeen tot groenwit. Bij uitbloeien kleuren de steriele bloemen licht purperroze. Dit gebeurt al vanaf half juli en de kleur houdt aan tot in september. Het blad blijft steeds gezond, ook tijdens de bloei. Er worden slechts weinig doorschieters gevormd en de scheuten van de doorwas die wordt gevormd, bloeien vaak later in het seizoen alsnog. Tijdens Garden Trials & Trade 2018 werd 'Breg14' al bekroond met een Gouden Medaille en het predicaat "Beste Nieuwigheid Garden Trials & Trade 2018", zie Dendroflora Nr. 54, pag. 106.

Hydrangea paniculata 'LC NO8'
(LIVING LITTLE BLOSSOM) (FOTO: AL)

***Hydrangea paniculata* 'LC NO8'**
(LIVING LITTLE BLOSSOM)
KVBC-Award Zilver

WINNER/INZENDER: Alex Schoemaker
Living Creations, Boskoop, 2017

GROEIWIJZE: breed opgaand tot omgekeerd eirond, circa 1,25 m hoog en breed.

BLADEREN: eirond, top toegespitst, voet kort wigvormig tot stomp, rand gezaagd, 8-12 cm lang en 4-5 cm breed, donkergroen.

BLOEIWIJZE: pluimvormig en dicht, tot circa 20 cm groot, zeer stevig, veel steriele (lok)bloemen bedekken de fertiele bloemen grotendeels.

BLOEMEN: steriele bloemen 3-3,5 cm groot; met 4 kelkbladen, soms 5, breed eirond tot breed omgekeerd eirond, bij openen wit (155A), vervolgens wit tot groenwit (155A/157D) en bij uitbloeien roodpurper (59D/158D). Bloeitijd juli-eind september.

'LC NO8' is een compacte, regelmatig groeiende plant met stevige takken. De plant groeit niet al te hoog en heeft een omgekeerd eironde tot min of meer breed vaasvormige vorm. De plant bloeit rijk met dichte bloempluimen waarin voornamelijk de steriele (lok)bloemen zichtbaar zijn. Hoewel de lokbloemen volgens de RHS kleurenkaart wit zijn, is de kleurindruk crèmewit. Een opvallende eigenschap van deze cultivar is dat de bloei van 'LC NO8' goed te forceren is. Het is mogelijk om rond eind mei en begin juni planten

Hydrangea paniculata 'LC NO11'
(LIVING SUGAR RUSH) (FOTO: AL)

in knop te verkopen, dus ruim voor de grote hausse aan andere cultivars van *H. paniculata*. De bloempluimen bestaan voor circa 75% uit steriele bloemen, die roodpurper verkleuren. Goed als potplant te kweken en te verhandelen.

***Hydrangea paniculata* 'LC NO11'**
(LIVING SUGAR RUSH)
KVBC-Award Zilver

WINNER/INZENDER: Alex Schoemaker
Living Creations, Boskoop, 2018

GROEIWIJZE: breed opgaand tot vaasvormig, circa 1,5 m hoog en iets smaller.

BLADEREN: eirond, top kort toegespitst, voet stomp tot zeer kort wigvormig, rand gezaagd en iets gegolfd, 7,5-10 cm lang en 4,5-6,0 cm breed, middengroen tot geelgroen.

BLOEIWIJZE: pluimvormig en dicht, tot circa 25 cm groot, veel steriele (lok)bloemen bedekken de fertiele bloemen grotendeels.

BLOEMEN: steriele bloemen 2,5-3 cm groot; 4 kelkbladen, soms 5, elliptisch tot eirond of omgekeerd eirond, bij openen wit tot groenwit (155C/157D), vervolgens iets meer groenwit getint (155C/157A), bij uitbloeien iets roodpurper verkleurend (61D/62B). Bloeitijd juli-eind september.

'LC NO11' is een zeer regelmatig gevormde, breed vaasvormige tot uiteindelijk bolronde plant. De bladeren zijn wat lichter groen en ze

Hydrangea paniculata 'LC NO12'
(LIVING PINKY PROMISE) (FOTO: AL)

Hydrangea paniculata 'LC NO14'
(LIVING PINK & ROSE) (FOTO: AL)

hebben de neiging geelgroen te kleuren als de planten in volle bloei staan. Hoewel de twijgen purperkleurig zijn, zijn de bloempluimen wit. 'LC NO11' heeft de opvallende eigenschap dat de lokbloemen nauwelijks rozerood verkleuren bij uitbloeien. Ze krijgen een licht rozerode gloed, maar de kleurindruk blijft wit. Vanwege de zeer regelmatige habitus en het feit dat de plant niet of nauwelijks doorwas vormt is 'LC NO11' erg geschikt voor toepassing in plantvakken.

'LC NO12' kan het best worden omschreven als een lager en compacter groeiende 'DVPPinky' (PINKY WINKY), met de plantvorm van 'Silver Dollar'. De plant groeit mooi compact en regelmatig, heeft een uitstekende vertakking, stevige takken en de witte bloemen kleuren prachtig donker rozerood bij uitbloeien. De donkere twijgen voegen nog meer kleurdiepte toe. 'LC NO12' is in alle stadia een mooie en regelmatige gevormde plant om te zien. Kan zowel als potplant, solitair of in plantvakken worden toegepast.

***Hydrangea paniculata* 'LC NO14'**
(LIVING PINK & ROSE)
KVBC-Award Zilver

WINNER/INZENDER: Alex Schoemaker
Living Creations, Boskoop, 2018

GROEIWIJZE: vrij open, breed opgaand, omgekeerd driehoekig, circa 1,75-2 m hoog en iets smaller.
BLADEREN: eirond, top toegespitst, voet stomp, rand gezaagd, iets gegolfd, 7,5-10 cm lang en 4,5-6,0 cm breed, middengroen tot geelgroen.
BLOEIWIJZE: pluimvormig en dicht, met afgeronde top, tot circa 20 cm groot, veel steriele (lok) bloemen bedekken de fertiele bloemen grotendeels.
BLOEMEN: steriele bloemen 3-4 cm groot; 4 kelkbladen, soms 5, breed omgekeerd eirond, wit tot zeer licht geelgroen (NN155C/150D), bij uitbloeien roodpurper (61D/62B), juli-eind september.

***Hydrangea paniculata* 'LC NO12'**
(LIVING PINKY PROMISE)
KVBC-Award Goud

WINNER/INZENDER: Alex Schoemaker
Living Creations, Boskoop, 2018

GROEIWIJZE: compact, breed opgaand tot omgekeerd driehoekig, circa 1,25 m hoog en breed.
BLADEREN: eirond, top spits tot toegespitst, voet stomp, rand gezaagd en iets gegolfd, 8,0-11,0 cm lang en 4,0-6,0 cm breed, middengroen.
BLOEIWIJZE: pluimvormig met een spitse top, tot circa 25 cm groot, de vele steriele (lok) bloemen bedekken de fertiele bloemen slechts gedeeltelijk.
BLOEMEN: steriele bloemen 2,0-2,5 cm groot; 4 kelkbladen, soms 5, breed omgekeerd eirond tot rond, wit (155A), bij uitbloeien rood (50B). Bloeitijd juli-eind september.

'LC NO14' is een duidelijk forser groeiende plant dan de andere in 2021 na veldkeuring bekroonde cultivars van Alex Schoemaker Living Creations. De plant groeit vrij open, met zeer stevige, vrij lange takken en lijkt het meest op 'Renhy' (VANILLE-FRAISE). In tegenstelling tot 'Renhy' heeft 'LC NO14' duidelijk stevigere twijgen, zeker op jonge leeftijd. In volle bloei zullen de takken dus veel minder doorbuigen. Ook zijn de bloempluimen iets regelmatiger van vorm. De bladeren zijn wat lichter groen en ze hebben de neiging geelgroen te kleuren als de planten in volle bloei staan. Per plant verschilt de taklengte steeds, waardoor de bloempluimen op verschillende hoogtes tot ontwikkeling komen. Ondanks de forse verschijning heeft 'LC NO14' hierdoor toch iets elegants.

***Lavandula ×intermedia* 'Niko' (PHENOMENAL)**
KVBC-Award Brons

WINNER: Peace Tree Farm LLC, Kintnersville, Pennsylvania, Verenigde Staten van Amerika, 2011
INZENDER: Plantipp BV, IJsselstein

GROEIWIJZE: dicht vertakt, breed spreidend-opgaand, bolvormig, circa 50 cm hoog en breed.
BLADEREN: smal langwerpig, top spits, voet recht, gaafrandig, 5-6 cm lang en 0,5-0,7 cm breed, middengroen.
BLOEIWIJZE: in schijnkransen, in eindstandige en okselstandige aren; tot circa 5 cm lang, met circa 40 bloemen per bloeiwijze.
BLOEMEN: lipbloemig, 5-6 mm groot, blauwviolet (90D), bloeitijd juni-half augustus.

SUMMARY

In 2021 seven recently introduced cultivars were awarded a KVBC-Award. When plants are assessed, the Trials Committee of the Royal Boskoop Horticultural Society (KVBC) uses score sheets. Committee members give ratings for a fixed number of criteria per plant. Depending on the total score an award can be given in Bronze, Silver or Gold. A better insight in the assessment process is created by using and publishing these score sheets. It can also give breeders an idea of the criteria their plants must meet in order to get a high score. In 2021, two cultivars received a KVBC-Award in Gold, four cultivars received a KVBC-Award in Silver and one cultivar received a KVBC-Award in Bronze. The seven award-winning plants are described.

Lavandula ×intermedia 'Niko' (PHENOMENAL)
(FOTO: RH)

'Niko' ontstond als mutant van 'Grosso' en onderscheidt zich hiervan door een forser groeiwijze, betere winterhardheid en een hogere tolerantie om op een vochtige bodem te groeien. Het is een dicht vertakte plant die, ondanks de voor een Lavendel forse habitus, toch compact toont. De bloemaren worden op lange stelen, duidelijk boven het loof gedragen. Dit geeft 'Niko' een open, luchtige uitstraling. Daarbij maken de relatief lange stelen 'Niko' geschikt om als snijbloem te gebruiken. Het is een rijkbloeiende cultivar die geschikt is als tuinplant, potplant of als snijplant.